

รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21*

PHRARIYATIDHAMMA SCHOOL ADMINISTRATION MODEL, DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION CONFORMING TO 21ST CENTURY CHANGES

¹พระมหาสุวัฒน์ เสนเพ็ง Phramaha Suwat Senpeng, ²ณรงค์ พิมสาร Narong Pimsan,

³ณกมล ปุญชเขตต์ทิกุล Nakamon Punchakhetthikul

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ North Bangkok University, Thailand

E-mail: sususu0072@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีวิธีการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในปัจจุบัน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนทั้ง 4 ฝ่าย ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 9 จำนวน 118 คน ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน และ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ใช้แบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนทั้ง 4 ฝ่าย ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 9 จำนวน 118 คน (ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 88 คน) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในปัจจุบัน โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารวิชาการ ตามลำดับ 2) การพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยงานหลักการบริหาร 4 ด้าน คือ (1) การบริหารงานวิชาการ (2) การบริหารงานงบประมาณ (3) การบริหารงานบุคคล (4) การบริหารงานทั่วไป และ 3) ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบ, การบริหาร, โรงเรียนพระปริยัติธรรม, การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

Abstract

The objective of this research article was to develop the Phrapariyattidhamma School Administration Model, Department of General Education Conforming to 21st Century Changes. Three steps of research design were conducted. The first step was to study the condition and guidelines for the Phrapariyattidhamma School Administration, General Education Department in the present by using questionnaires to collect data from representative samples, who were school administrators and administrative assistant of all four departments of Phrapariyattidhamma School Administration, General Education Department, the 9th Group has of 118 samples. The second step was to develop and try out the Phrapariyattidhamma School Administration Model, Department of General Education Conforming to 21st Century Changes by interviewing 7 key informants. The third step was to evaluate the Phrapariyattidhamma School Administration Model, Department of General Education Conforming to 21st Century Changes by using evaluation form of usefulness and feasibility from representative samples, who were school administrators and administrative assistant of all four departments of Phrapariyattidhamma School Administration, General Education Department, the 9th Group has of 118 people (30 samples of school administrators and 88 samples of school administrative assistant). Data were analyzed by using descriptive statistics consisted of percentage, mean and standard deviation. Research results indicated that 1) the overall of the conditions and guidelines for the Phrapariyattidhamma School Administration, General Education Department in 21st century in the present has a high level of practice in all four areas, which were general administration, personnel management, budget management, and academic administration, respectively. 2) Developed model and try out of the Phrariyatidhamma School Administration Model, Department of General Education Conforming to 21st Century Changes consisted of four administrative principles consisted of (1) academic administration, (2) budget administration, (3) personnel management, (4) general administration. 3) Results of evaluation the usefulness and feasibility of implementing the Phrapariyattidhamma School Administration Model, Department of General Education Conforming to 21st Century Changes were at highest levels.

Keywords: Model, Administration, Phrariyatidhamma School, 21st Century Changes

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับและให้ความสำคัญในฐานะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข การศึกษาเป็นเทคนิคหรือเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยม เจตคติ และวัฒนธรรมในสังคมทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ประเทศ และสังคมโลก อย่างไรก็ตาม การถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และค่านิยมตลอดจน วัฒนธรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมทุกอย่างด้านการศึกษาได้ถูกดำเนินการโดยสถาบันและองค์กรต่างๆ ด้วยแนวทางและยุทธวิธีที่แตกต่างกันหรืออาจจะกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า บรรดากิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นใน องค์กรและช่วยให้การดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมเกิดจาก การบริหารการศึกษา (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, 2548, หน้า 1) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติที่กำหนดกรอบแนวคิดของการจัดการศึกษาไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” ดังนั้น การเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 จึงเป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกันสร้างรูปแบบ และแนวปฏิบัติใน การเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความ เชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต

จากการศึกษาวิจัยของสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อศึกษาภาพการจัดการศึกษาไทยในอนาคต 10- 20 ปี พบบทสรุปที่น่าสนใจ กล่าวคือ สังคมโลกในอนาคตจะส่งผลต่อสังคมไทยเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) สังคม แข่งขันที่ใช้ความรู้เป็นพื้นฐานของการพัฒนาและแข่งขันเป็นสังคมในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ สังคมมนุษย์ชน ซึ่งจะได้รับความสำคัญมากขึ้นในสังคมไทยจากการบังคับใช้กฎหมายที่มีความชัดเจนเพิ่มมากขึ้นและสังคม พอเพียง 2) จากสถานะการแข่งขันและวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่จะต่อเนื่องในอนาคตทำให้สังคมไทยต้องหัน ไปให้ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) คุณลักษณะของมนุษย์ในยุคไร้พรมแดนที่ได้รับ ความเชื่อถือและนำมาเป็นทิศทางในการพัฒนาทุนมนุษย์ทั้งวงการศึกษาและวงการธุรกิจ คือ ทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21 (21 century skills) โดยขอบข่ายของทักษะ 3 ด้าน คือ

1. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skill) ในยุคไร้พรมแดน การ สร้างผลผลิตทางธุรกิจ การเมือง สังคม การศึกษาและวัฒนธรรมล้วนต้องการความคิดริเริ่ม (Initiatives) ความ รักที่จะเรียนรู้ และความจริงจังที่จะพัฒนาทักษะของตน เพื่อมุ่งความเป็นเลิศในสิ่งที่ตนทำด้วยการศึกษาและ สอบถามผู้รู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ล้วนเป็นสิ่งจำเป็น อย่างยิ่งในการเชื่อมโยงและต่อยอดความรู้ที่ได้รับมาให้กลายเป็นผลงานใหม่ที่มีคุณค่าสูงขึ้น

2. ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ (life and career skills) ในยุคอุตสาหกรรมประเทศต้องการทุน มนุษย์ที่มีทักษะความเป็นผู้เชี่ยวชาญ สามารถทำงานเฉพาะอย่างของตนตามที่กำหนดในเส้นทางของ กระบวนการผลิต แต่ยุคไร้พรมแดนต้องการมนุษย์ที่มีทักษะชีวิตและอาชีพมากกว่า เนื่องจากโลกได้เปลี่ยนเป็น การดำเนินธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มและความแปลกใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์ การพัฒนาทักษะ ชีวิตด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างดีจึงจำเป็น เพื่อให้เกิดการผสมผสานลักษณะและ ความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มบุคคล รวมถึงทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (information medial and technology skills) การเชื่อมโยงโลกเข้าด้วยกันผ่านทางเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ (ICT)

ทำให้มีการพัฒนาระบบและโปรแกรมต่างๆ สำหรับใช้งานทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรมการดำรงชีวิตประจำวันซึ่งกลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของผู้คน

3. ทักษะด้านการใช้สารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดจึงเป็นเรื่องที่ต้องฝึกฝนและมีการพัฒนาอีกมาก เพราะเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและทันสมัยเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ หากไม่รู้จักใช้อย่างถูกวิธีและทำให้เกิดประโยชน์เชิงสร้างสรรค์ก็อาจเป็นอันตรายหรือเกิดผลเสียหายนับได้มหาศาล

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน เพื่อพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะของพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นรากฐานที่เพียงพอ สำหรับการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต รวมทั้งได้พัฒนาหน้าที่การงานและคุณภาพชีวิตส่วนตนและครอบครัวในการสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในอนาคต (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2551, หน้า 16) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 6 ที่กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่วนมาตราที่ 22 ได้ระบุไว้อีกว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และเพื่อเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกรูปแบบ จึงได้มีการจัดการเรียนการสอนให้แก่พระภิกษุสงฆ์และสามเณรซึ่งเป็นผู้ที่ไม่สามารถเข้าร่วมกับนักเรียนในการเรียนปกติได้ เนื่องจากไม่มีความสะดวก ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการจัดการเรียนการสอนด้านสามัญศึกษาควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนด้านพระพุทธศาสนาจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาขึ้น ส่วนด้านการบริหารให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติที่กำหนดไว้

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษานั้น เป็นการศึกษาแบบหนึ่งของการศึกษาคณะสงฆ์ที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์ของคณะสงฆ์ (กองพุทธศาสนศึกษา, 2557, หน้า 18) และเป็นศาสนศึกษาแผนกสามัญศึกษา โดยกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ ดำเนินการจัดการศึกษาแผนกสามัญศึกษาให้แก่พระภิกษุสามเณร ในพระพุทธศาสนา เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา และการสนับสนุนให้ผู้เรียนศึกษาวิชาธรรมและวิชาสามัญ เป็นผลดีและเป็นประโยชน์ต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา อีกทั้งเป็นการจูงใจดึงดูดผู้เข้ามาบวช เพิ่มบุคลากรทางศาสนาให้มีความรู้ทุกแขนงมากขึ้น เป็นพัฒนาบุคลากรทางพระพุทธศาสนา ที่มีการศึกษาพระปริยัติธรรมทั้งทางธรรมและสามัญสมบูรณ์มากขึ้น ไม่มีช่องว่างทางความรู้เป็นมาตรฐานสากลและให้การศึกษาที่เหมาะสมแก่ศาสนทายาทที่ดี ได้มีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม มีองค์ความรู้ที่หลากหลาย มีความรู้ก้าวหน้าทันกับการศึกษาทางโลก เป็นการยกระดับการศึกษาของชาติ และลดความซ้ำซ้อนของผู้เรียน (พระมหาสมบัติ ธนบุญโย (ฉลอง), บรรจบ บรรณรุจิ, 2557, หน้า 93-102) นอกจากนี้ยังเป็นการจัดการศึกษาให้แก่พระภิกษุสามเณรด้านวิชาการทางโลกควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาซึ่งเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดบทบาทของสถานศึกษาว่า มีหน้าที่หลักในการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมงานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไปให้เกิดความสอดคล้องกับสังคมใน แต่จากสภาพการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเข้าสู่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จึงต้องปรับเปลี่ยนให้ทันตามความต้องการของสังคมในยุคดังกล่าวแล้วโดยเน้นทักษะ 3 ด้านนั้น ซึ่งพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีหลายประเด็น เช่น 1) งบประมาณสนับสนุนในการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ 2) การจัดการความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ 3) สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัย 4) การสนับสนุนการพัฒนาครูให้มีคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน 5) การนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และ 6) ระบบการบริหารจัดการและการประกันคุณภาพการศึกษาและการสร้างเอกภาพการบริหารให้กับกลุ่มโรงเรียนและสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในบริบทพื้นที่นั้นๆ (กองพุทธศาสนศึกษา, 2553, หน้า 1) ดังนั้น การพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยแนวทางการพัฒนาทรัพยากรในการบริหาร รูปแบบการบริหาร ปัจจัยการสนับสนุน และความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ การกำหนดรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมจะทำให้การบริหารบรรลุเป้าหมาย ซึ่งการพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จะพิจารณาได้จากการบริหารงาน ทั้ง 4 ฝ่ายควบคู่กับการใช้ทรัพยากรในการบริหารโรงเรียน ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ การบริหารจัดการวัสดุและเทคโนโลยีที่จะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาให้มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่จะให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 8C รวมถึงด้านบุคลิกภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม

ด้วยเหตุผลและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methodology Research) ใช้การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 โดยมีการดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21

1. แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร และงานวิจัยและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเผยแพร่เป็นเอกสาร หรือเผยแพร่ผ่านอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ

ศึกษา ในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นกรอบการจัดการศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ส่วนที่ 2 ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แบบสอบถาม

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 9 (จำนวน 34 โรงเรียน ใน 4 จังหวัด) รวม จำนวน 170 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนทั้ง 4 ฝ่าย ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie; & Morgan (1970) เป็นเครื่องมือในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และสุ่มแบบหลายชั้นตอน (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 คน (จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน และ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 88 คน)

3. ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงานบุคคล 3) การบริหารงบประมาณ และ 4) การบริหารงานทั่วไป

ส่วนที่ 3 ศึกษาแนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 และคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน ซึ่งประกอบด้วย 1) ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 2 รูป 2) ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารและโรงเรียนผ่านการประเมินภายนอก รอบ 3 อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 3 รูป/คน และ 3) อาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 รูป/คน รวมจำนวน 7 รูป/คน โดยการใช้แบบเจาะจง (purposive sampling)

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน 1) ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 2 รูป 2) ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารและโรงเรียนผ่านการประเมินภายนอก รอบ 3 อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 3 รูป/คน 3) อาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 7 รูป/คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ แนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การดำเนินการวิจัยในหัวขั้นตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ยกร่าง รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยนำข้อมูลขั้นตอนที่ 1 ในส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 และ ส่วนที่ 3 มาวิเคราะห์ร่วมกับหลักทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ ที่ได้ศึกษามาแล้วในบทที่ 2 แล้วใช้ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นข้อมูลสำหรับร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21

ส่วนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบด้านความเหมาะสมและความถูกต้อง โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 รูป/คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (จบการศึกษาระดับปริญญาเอก) จำนวน 2 รูป 2) ผู้บริหารการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 3 รูป/คน และ 3) อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการบริหารการศึกษาหรือหลักสูตรและการสอน 2 รูป/คน

ส่วนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจะดำเนินการทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวกับโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 7 จังหวัดขอนแก่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 คน เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา (วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2563)

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจะดำเนินการการวิจัย ดังนี้

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจะดำเนินการโดยนำรูปแบบที่สร้าง และทดลอง ปรับปรุงตรวจสอบแล้ว จากขั้นตอนที่ 2 ไปให้ผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมินรูปแบบโดยใช้แบบสอบถาม

1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 4 ฝ่ายงาน คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบุคลากร และฝ่ายอาคารสถานที่ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 9 (จำนวน 34 โรงเรียน ใน 4 จังหวัด) จำนวน 170 คน)

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie; & Morgan (1970) เป็นเครื่องมือในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 คน (จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 30 คน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 88 คน)

3) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21

ผลการวิเคราะห์การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในปัจจุบัน โดยใช้แบบสอบถาม ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสภาพการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม

สภาพการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ระดับการปฏิบัติ (n = 130)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.10	0.10	มาก
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.16	0.07	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.29	0.06	มาก
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.30	0.08	มาก
รวม	4.21	0.25	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปฏิบัติการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.29$) ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.10$)

2. ผลการพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) งานหลักการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา 2) กระบวนการบริหาร 3) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 งานหลักการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประกอบด้วย 4 งาน คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารวิชาการ มีแนวทางในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนตรงตามระเบียบการวัดประเมินผล 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับชั้น 5) การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการจัดการศึกษา 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้ทันสมัย 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 8) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามประกาศกระทรวงฯ 9) การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อการพัฒนาวิชาการ 10) การพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

2. การบริหารงบประมาณ มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) การเสนอขอ งบประมาณเพื่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน 2) ระบบตรวจสอบการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน 3) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 4) การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการเงินไว้อย่างชัดเจน 5) ระบบการบริหารการเงินที่ชัดเจน 6) การจัดระบบบริหารบัญชีอย่างชัดเจน 7) การบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบ 8) กลยุทธ์ในการบริหารงบประมาณมีความชัดเจน 9) การรายงานการใช้งบประมาณทุกภาคการศึกษา 10) การใช้งบประมาณเป็นไปตามแผน

3. การบริหารงานบุคคล มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) การวางแผนอัตรา กำลังคนไว้อย่างชัดเจน 2) การสรรหาบุคลากรอย่างเป็นระบบ 3) การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 4) ระเบียบปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างชัดเจน 5) การส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้วยวิธีต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ 6) การวิเคราะห์ความคุ้มค่าในงานบุคคล 7) การประเมินประสิทธิภาพบุคคลอย่างโปร่งใส 8) การพิจารณาความดีความสามารถของบุคคลตามเป็นจริง 9) แผนพัฒนาบุคคลระยะ สั้น-กลาง-ยาว อย่างชัดเจน 10) การมอบหมายภารกิจตามความสามารถของบุคคล

4. การบริหารงานทั่วไป มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติงานงานธุรการ 2) การปฏิบัติงานเลขานุการตามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การปฏิบัติงานระบบสารสนเทศ 4) การส่งเสริมกิจการนักเรียน 5) การปฏิบัติการประสานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 6) การดูแลอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนการสอน 7) การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 8) การจัดทำสำมะโนผู้เรียนและการรับนักเรียน 9) การประชาสัมพันธ์งานด้านการศึกษาแก่สาธารณชน 10) การจัดระบบบริการความสะดวกในการศึกษาหาความรู้แก่ชุมชนใกล้เคียงและสาธารณทั่วไป

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร มี 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน (planning) 2) การจัดองค์การ (organizing) 3) การนำปฏิบัติ (leading) 4) การควบคุม (Controlling) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน (planning) มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) ประชุมวางแผนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ 2) ทำงานทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ 3) กำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน 4) ถ่ายทอดแผนงานและเป้าหมายงานในทุกระดับ 5) ดำเนินงานทุกขั้นตอนเป็นไปตามแผน

2. การจัดองค์การ (organizing) มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) จัดองค์กรให้มีชีวิตชีวาไม่หยุดนิ่ง 2) จัดสรรงานมอบหมายงานให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 3) จัดสรรทรัพยากรให้กับทีมงานหรือบุคลากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 4) จัดองค์กรเพื่อดึงดูดให้บุคลากรเข้ามาทำงาน 5) บริหารการเงินให้เหมาะสมเพียงพอในการดำเนินงาน

3. การนำปฏิบัติ (leading) มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) ดึงความสามารถของบุคลากรมาใช้ให้เต็มศักยภาพ 2) กระตุ้นและส่งเสริมให้ทีมงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ 3) สื่อสารกับทีมงานแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม 4) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการทำงานแก่ทีมงาน 5) สร้างแรงบันดาลใจให้ทีมงานสามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมาย

4. การควบคุม (Controlling) มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) กำกับดูแลและควบคุมแผนงานว่าได้ตามผลลัพธ์ที่วางแผนไว้หรือไม่ 2) ปรับเปลี่ยนแผนได้เมื่อประเมินแล้วว่าผลงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย 3) ตรวจสอบให้แน่ใจแล้วว่าทรัพยากรขององค์กรได้ถูกนำมาใช้ตามแผนงานแล้ว 4) ควบคุมดูแลด้านคุณภาพและความปลอดภัย 5) ควบคุมว่าผลงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 ประกอบด้วย 5 ทักษะ ได้แก่ 1) มีความรอบรู้ (Mastery) 2) มีความรู้ในขอบข่ายของศตวรรษที่ 21 (Themes of 21st century) 3) มีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and innovation) 4) มีทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information media and technology skills) 5) มีทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and career skill) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. มีความรอบรู้ (Mastery) มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) มีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ 2) มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการนำไปปฏิบัติตามบริบทของสังคมที่

เปลี่ยนไป 3) มีความรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสารวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารได้ 4) มีวิสัยทัศน์สู่การพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) มีความรู้ที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

2. มีความรู้ในขอบข่ายของศตวรรษที่ 21 (Themes of 21st century) มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) มีทักษะด้านภาษาในระดับดีเลิศมากกว่า 2 ภาษา 2) มีศีลธรรมคุณธรรมควบคู่กับความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 3) มีกิจกรรมจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน 4) มีความรู้เท่าทันสิ่งรอบตัวต่างๆ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต 5) มีการศึกษาหรือค้นคว้าหาความรู้แบบไร้ขีดจำกัด

3. มีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and innovation) มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) มีการนำนวัตกรรมที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ 2) มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจรรย์ญาณคิดเป็น แก้ปัญหาได้ในการใช้สื่อ 3) มีการพัฒนาความสามารถด้านนวัตกรรมให้สูงขึ้นนำไปใช้ในการจัดการได้ตามบริบทของสถานศึกษา 4) มีการสร้างนวัตกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม 5) นวัตกรรมที่สร้างขึ้นประหยัด และคุ้มค่าต่อการนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

4. มีทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information media and technology skills) มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) มีการใช้สื่อ/เทคโนโลยีสารสนเทศและฝึกการใช้เทคโนโลยีให้เกิดทักษะอยู่เสมอ 2) มีความรอบรู้ในเทคโนโลยีการสื่อสารกับผู้อื่น ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 3) มีการนำสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือทางการบริหารได้เหมาะสม 4) มีการติดตามข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อวิชาชีพและการบริหารจัดการของสถานศึกษา 5) มีการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ อยู่เสมอ

5. มีทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and career skill) มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) มีคุณธรรม ศีลธรรม และใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ได้บังคับบัญชาตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ 3) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดูแลใส่ใจตนเองและผู้อื่น และหมั่นหาความรู้อยู่เสมอ 4) มีความรู้และความเข้าใจรู้จักใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข 5) มีการพัฒนาทักษะทางสังคมและการเรียนรู้วัฒนธรรม มีความเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบ

ผลการตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ด้านความเหมาะสมและความถูกต้อง โดยใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ในการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องและความเหมาะสม

3. ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้

รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในศตวรรษที่ 21	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
งานหลักการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา						
1. การบริหารงานวิชาการ	4.23	0.10	มากที่สุด	4.27	0.26	มากที่สุด
2. การบริหารงานงบประมาณ	4.16	0.07	มากที่สุด	4.23	0.73	มากที่สุด
3. การบริหารงานบุคคล	4.29	0.06	มากที่สุด	4.28	0.71	มากที่สุด
4. การบริหารงานทั่วไป	4.30	0.08	มากที่สุด	4.55	0.90	มากที่สุด
ด้านกระบวนการบริหาร						
1. การวางแผน	4.58	0.36	มากที่สุด	4.47	0.25	มากที่สุด
2. การจัดองค์กร	4.71	0.46	มากที่สุด	4.69	0.37	มากที่สุด
3. การนำ	4.51	0.34	มากที่สุด	4.49	0.29	มากที่สุด
4. การควบคุม	4.57	0.58	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21						
1. มีความรอบรู้ (Mastery)	4.58	0.77	มากที่สุด	4.65	0.64	มากที่สุด
2. มีความรู้ในขอบข่ายของศตวรรษที่ 21	4.25	0.83	มากที่สุด	4.16	0.78	มากที่สุด
3. มีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม	4.10	0.85	มากที่สุด	4.05	0.76	มากที่สุด
4. มีทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	4.11	0.75	มากที่สุด	4.08	0.65	มากที่สุด
5. มีทักษะชีวิตและอาชีพ	4.79	0.41	มากที่สุด	4.75	0.53	มากที่สุด
รวม	4.40	0.41		4.41	0.56	

จากตารางที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ โดยภาพรวม พบว่า มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละด้าน พบว่า 1) การประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ โดยภาพรวม พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ 2) ความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

สรุปผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ ปรากฏว่านำไปใช้ได้จริงตามวัตถุประสงค์ รูปแบบ

การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 จึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21” ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. สภาพรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 4 ฝ่าย ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้ความสำคัญกับการวางแผนการบริหารงานทั้ง 4 งาน ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป อย่างเป็นรูปธรรม มีการสร้างเครือข่ายการบริหารในองค์กร การนำผลการบริหารมาประเมินเพื่อการปรับปรุง และอย่างต่อเนื่อง จัดทำระบบโครงสร้างการบริหารการของโรงเรียนอย่างชัดเจน มีแนวทางในการสื่อสารให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจ ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สนับสนุนให้บุคลากรได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการทำงาน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เป็นสาธารณะประโยชน์ สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมิน มีการพัฒนาระบบงานของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล และ PDCA เข้ามาพัฒนางานวิชาการ โดยทำงานเป็นทีม ทีมงานมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบริหาร และเป็นผู้นำด้านวิชาการตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการที่สำคัญที่สุดคือ วิชาการด้านการสร้างคนให้มีความรู้คู่คุณธรรม ต้องพัฒนาหลักสูตรให้ทันกับโลกภายนอกอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของสมยงค์ แก้วสุพรรณ (2552, หน้า 223-230) ที่ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ แต่ละโรงเรียนได้แบ่งการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงาน งบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป และมีปัจจัยเชิงสาเหตุ 6 ด้าน คือ ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน ผลการสร้างรูปแบบได้โครงการทั้งหมด 38 โครงการ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน 22 โครงการ มาตรฐานด้านครู 8 โครงการ มาตรฐานด้านผู้บริหาร 8 โครงการ แนวทางการใช้แต่ละโครงการดำเนินการตามระบบวงจรคุณภาพ PDCA และสอดคล้องกับงานวิจัยของเยาวภา บัวเวช (2550, หน้า 142) ที่ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย นโยบาย วัตถุประสงค์ ภาวะผู้นำ แรงจูงใจ การสร้างบรรยากาศการสื่อสารในองค์กร 2) ด้านระบบ การบริหารองค์การ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากรเข้าทำงาน ค่าตอบแทน การประสานงาน และงบประมาณ 3) ด้านบุคลากร ประกอบด้วย คุณลักษณะของบุคลากร การฝึกอบรมและพัฒนา และความผูกพัน 4) ประเภทของสื่อ ประกอบด้วย สื่อบุคคล สื่อกิจกรรมพิเศษ สื่อเทคโนโลยี และสื่อเบ็ดเตล็ดภายในมหาวิทยาลัย

2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) งานหลักการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา 2) กระบวนการบริหาร 3) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

2.1 งานหลักการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พบว่า การบริหารงาน 4 งาน คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารมีการวางแผนอย่างมีอาชีพ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีการปฏิบัติตามแผน การดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีการประเมินครบวงจร และนำผลไปใช้ประโยชน์จริง ผลการดำเนินงานของ โรงเรียนดังกล่าว ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับแนวคิดของยาวภา บัวเวช (2550, หน้า 142) ที่ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย นโยบาย วัตถุประสงค์ ภาวะผู้นำ แรงจูงใจ การสร้างบรรยากาศการ สื่อสารในองค์กร 2) ด้านระบบการบริหารองค์กร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัด บุคลากรเข้าทำงาน ค่าตอบแทน การประสานงาน และงบประมาณ 3) ด้านบุคลากร ประกอบด้วย คุณลักษณะของบุคลากร การฝึกอบรมและพัฒนา และความผูกพัน 4) ประเภทของสื่อ ประกอบด้วย สื่อบุคคล สื่อกิจกรรมพิเศษ สื่อเทคโนโลยี และสื่อเบ็ดเตล็ดภายในวิทยาลัย

2.2 กระบวนการบริหาร มี 4 ขั้นตอนคือ 1) การวางแผน (planning) 2) การจัดองค์การ (organizing) 3) การนำปฏิบัติ (leading) 4) การควบคุม (Controlling) ในการดำเนินงานทั้ง 4 งาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ได้ใช้กระบวนการบริหารตามทฤษฎีการบริหารอย่างเป็น ระบบ มีการวางแผนการทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วน การกระจายอำนาจ มีระเบียบ มีคุณภาพ และสร้าง ความสัมพันธ์กับชุมชน อันเป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนพระปริยัติธรรมในการสนับสนุน ส่งเสริมการปฏิบัติงาน ของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ เช่น การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษา งานพัฒนาระบบและ เครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนา องค์กร งานเหล่านี้ก็ต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อความรวดเร็วในการทำงาน เน้นโครงสร้างการบริหาร ที่เป็นระบบมีความรู้รอบด้าน โดยเฉพาะการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมคำสอนในพระไตรปิฎกเป็นอย่างมาก เป็นแบบอย่างที่ดี และจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อ ต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของอุดม ชูสิริวรรณ (2559, หน้า 156) ที่ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากลประกอบด้วย 7 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติ 7) ผลลัพธ์ ด้านผู้เรียน นำองค์ประกอบไปสร้างรูปแบบการบริหารพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความ เป็นเลิศระดับสากลได้ 6 ระบบ ได้แก่ ระบบที่ 1 การนำองค์กรโดยต้องรู้และเข้าใจบริบทของโรงเรียนที่มีความ ทำทาย ระบบที่ 2 การวางแผนกลยุทธ์ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องนำวิสัยทัศน์มาดำเนินการในการวางแผน เชิงกลยุทธ์ไปสู่ความเป็นเลิศ ระบบที่ 3 การบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรตาม ความสามารถของผู้เรียนโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ระบบที่ 4 การวัด สารสนเทศและการจัดการ ความรู้ ระบบที่ 5 การพัฒนาบุคลากรเป็นฐานในการกำหนดกลยุทธ์ ระบบที่ 6 ระบบการเรียนการสอน เชื่อมโยงกับระบบการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบที่ 7 เป็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานจาก 6 ระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ อภัยใจวิ (2560, หน้า 167) ที่ผลการวิจัยพบว่า สภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส

โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และสภาพแวดล้อม ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย การบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป 2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงและการรายงานผลมีการประสานงานเป็นกลไกการขับเคลื่อน 3) ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ เงื่อนไขความสำเร็จ 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และ 2) มีองค์กรภายนอกให้การสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ

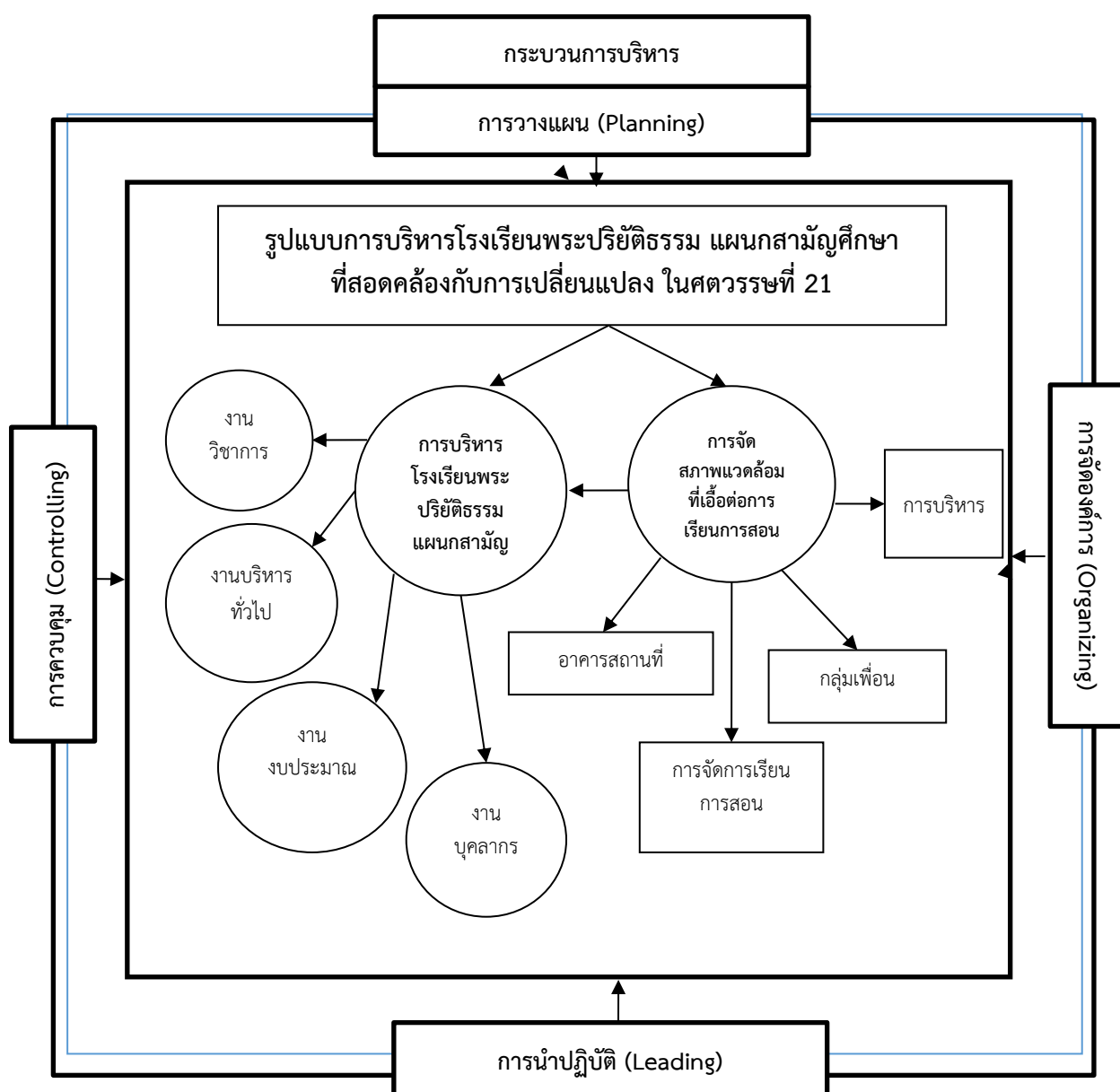
2.3 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 ประกอบด้วย 5 ทักษะ ได้แก่ 1) มีความรอบรู้ (Mastery) 2) มีความรู้ในขอบข่ายของศตวรรษที่ 21 3) มีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 4) มีทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 5) มีทักษะชีวิตและอาชีพ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 มีคุณลักษณะทั้ง 5 ทักษะดังกล่าว จึงส่งผลให้การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่ต้องปลูกฝังให้เกิดคือ ต้องมีคุณธรรม และศีลธรรม มีหลักธรรมาภิบาลในการประกอบวิชาชีพ ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณธรรมจริยธรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต สามารถนำธรรมะมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดูแลใส่ใจตนเองและผู้อื่น และหมั่นหาความรู้อยู่เสมอรู้จักใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของพระจักรพล สิริธโร (2559, หน้า 230) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติหลายประการ ทั้งในด้านความรู้และประสบการณ์ต่างๆ และเกิดความรู้ใหม่จากการปฏิบัติ 3 ลักษณะ คือ 1) ความรู้ใหม่จากการปฏิบัติตามหลักการเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในบริบทเฉพาะโรงเรียนศรีจันทร์วิทยา 2) ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการใช้หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน และ 3) ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการถอดบทเรียน

3. จากการวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ โดยภาพรวม พบว่า ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า การสร้างรูปแบบเป็นไปตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎี มีโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจง่ายขึ้น ตลอดทั้งใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในการบริหารที่ชัดเจนและผ่านการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบเกี่ยวกับโครงสร้างและแนวทางการดำเนินงานโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จึงทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติจริง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสร้างรูปแบบของ Bardo & Hartman (1982, p. 11) ที่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า การที่จะระบุรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากมายเพียงใดจึงจะเหมาะสมและรูปแบบนั้นควรจะมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น สำหรับ Ivancevich et al. (1989, p. 16) เสนอรูปแบบระบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิด (open system) เป็นรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วนคือ 1) ปัจจัยนำเข้า (input) 2) กระบวนการ (process) 3) ผลผลิต (output) และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม (environment feedback) การพิจารณา รูปแบบในลักษณะนี้ ถือว่าผลผลิตของระบบเกิดจากการที่มีปัจจัยนำเข้าส่งไปผ่านกระบวนการซึ่งจะจัดกระทำให้เกิดผลผลิตขึ้นและให้ความสนใจกับข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งแสดงถึงการเริ่มมี

ลักษณะของความเป็นระบบเปิด จึงทำให้รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าวมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ระดับมากที่สุด

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ซึ่งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยสามารถนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวปฏิบัติให้เกิดมาตรฐานคุณภาพทางการปฏิบัติ และเกิดประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สรุพอองค์ความรู้การวิจัย ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย มีอธิบายดังนี้

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางการวางแผนและตัดสินใจในระดับผู้กำหนดนโยบาย หรือระดับผู้ปฏิบัติ ให้มีความสอดคล้องเหมาะสม มีประโยชน์ และประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดังนี้

1. การกิจหลักการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ต้องปฏิบัติ 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป

2. กระบวนการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน (planning) 2) การจัดองค์การ (organizing) 3) การนำปฏิบัติ (leading) และ 4) การควบคุม (Controlling)

3. คณะกรรมการนานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของยูเนสโกและภาคีเครือข่ายเพื่อทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นองค์กรในสหรัฐอเมริกาที่เกิดจากการรวมตัวกันของนักคิด นักการศึกษา เอกชน และหน่วยงานของรัฐร่วมกันพัฒนารอบงานเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะต้องมีคุณลักษณะดังนี้

3.1 มีความรอบรู้ 1) ภาษาอังกฤษ การอ่านศิลปะภาษา 2) ภาษาของโลก 3) ศิลปะ 4) คณิตศาสตร์ 5) เศรษฐศาสตร์ 6) วิทยาศาสตร์ 7) ภูมิศาสตร์ 8) ประวัติศาสตร์ 9) การปกครองและความเป็นพลเมือง

3.2 มีความรู้ในขอบข่ายของศตวรรษที่ 21 1) ความตระหนักเรื่องโลก 2) พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ 3) พื้นฐานด้านการเป็นพลเมือง 4) พื้นฐานด้านสุขภาพ 5) พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม

3.3 มีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ประกอบด้วย 1) ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม 2) ทักษะความคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา 3) การสื่อสารและความรวมกลุ่ม 4) ความร่วมมือ

3.4 มีทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 1) พื้นฐานเกี่ยวกับสารสนเทศ 2) พื้นฐานเกี่ยวกับสื่อ 3) พื้นฐานเกี่ยวกับ ICT

3.5 มีทักษะชีวิตและอาชีพ ประกอบด้วย 1) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) ริเริ่มและขึ้นาตนเอง 3) ทักษะทางสังคมและข้ามวัฒนธรรม 4) ความสามารถในการผลิตและพันธะรับผิดชอบ 5) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรสร้างเข้าใจและความตระหนักในการบริหาร เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการนำรูปแบบไปปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ควรนำไปปรับใช้ในบริบทของโรงเรียน เช่น มัธยมศึกษา เพื่อการบริหารโรงเรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างครบถ้วนต่อเนื่อง ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้ง 14 กลุ่ม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้ง 14 กลุ่ม

2.2 ควรศึกษาด้านผลกระทบของการบริหารโรงเรียน ในศตวรรษที่ 21 ของหน่วยงานการศึกษาอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำวิจัยในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้ง 14 กลุ่ม ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กองพุทธศาสนศึกษา. (2553). **แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- กองพุทธศาสนศึกษา. (2557). **คู่มือปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ณรงค์ อภัยใจวิ. (2560). **รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ**. คุษณินพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- พระจักรพล สิริโร. (2559). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมศรีจันทร์วิทยา: การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม**. คุษณินพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- พระมหาสมบัติ ธนปญโญ (ฉลอง), บรรจบ บรรณรุจิ. (2557). **ยุทธศาสตร์เชิงพุทธสำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา**. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย**. 1(2). 93-102.
- เยาวภา บัวเวช. (2550). **รูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. คุษณินพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2548). **การแสวงหาและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารมืออาชีพกรณีผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สมยงค์ แก้วสุพรรณ. (2552). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา**. คุษณินพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนันท์ สินธพานนท์. (2551). **นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ 9119 เทนนิคพริ้นติ้ง.
- อุดม ชูสีวรรณ. (2559). **รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล**. คุษณินพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Bardo J.W. & Hartman J.J. (1982). **Urban sociology a systematic introduction**. New York: F.E. Peacock.
- Ivancevich, J. H. et al. (1989). **Management: Principles and Functions**. 4thed. Boston: MA Richard D. Irwin.
- Krejcie R. V. & Morgan D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement.